

Sygn. akt II AKa 20/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Nadzieja Surowiec (spr.)
Sędziowie	SSA Tomasz Eryk Wirzman SSA Leszek Kulik
Protokolant	Barbara Mosiej

przy udziale Małgorzaty Gasińskiej-Werpachowskiej - Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Białymstoku

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2013 r.

sprawy **F. W.**

o odszkodowanie

z powodu apelacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 7 grudnia 2012 r. sygn. akt II Ko 341/11

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. G. H. kwotę 147,60 złotych, w tym 27,60 złotych podatku VAT tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu przed sądem drugiej instancji;

III. kosztami procesu za postępowanie obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

F. W. w dniu 18.08.2010r. złożył w postępowaniu cywilnym przeciwko Skarbowi Państwa pozew o odszkodowanie i zadośćuczynienie za doznane krzywdy oraz o zwrot poniesionych kosztów z tytułu niesłusznego – jego zdaniem - skazania go przez Sąd Rejonowy w Szczytnie w sprawie sygn. akt VI K 87/03.

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 20.01.2011r (sygn. akt I C 506/10) w zakresie roszczeń restytucyjnych przekazano sprawę F. W. do II Wydziału Karnego S.O. celem rozpoznania jej w trybie przepisów Rozdziału 58 kodeksu postępowania karnego (k.73).

Na rozprawie w dniu 05.11.2012r. F. W. oświadczył, że podtrzymuje swój wniosek o odszkodowanie i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę w wysokości wskazanej w powództwie, tj. łącznie 140.000 złotych (k.173).

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 7 grudnia 2012 r. na podstawie art. 552 § 1 kpk zasądził od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy F. W. kwotę 1 (jeden) złotych jako zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikłą z wykonania względem niego kary grzywny, której nie powinien ponieść w sprawie Sądu Rejonowego w Szczytnie, sygn. akt VI K 87/03 (II K 434/10), z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

W pozostałym zakresie wniosek F. W. oddalił.

Zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. G. H. kwotę 147,60 zł, w tym 27,60 zł podatku VAT, tytułem kosztów zastępstwa prawnego udzielonego z urzędu wnioskodawcy F. W. w postępowaniu przed Sądem Okręgowym, jako sądem I instancji;

Na podstawie art. 554 § 2 kpk orzekł, że koszty postępowania ponosi Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku złożył pełnomocnik wnioskodawcy zarzucając mu obrazę prawa materialnego, a mianowicie art. 552 § 1 kpk w zw. z art. 445 kc odnośnie wysokości zasądzzonego zadośćuczynienia oraz art. 22 § 1 kpk poprzez oddalenie wniosku o zawieszenie postępowania.

Wskazując na powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pełnomocnika wnioskodawcy jest nietrafna i to w stopniu, który pozwolił uznać ją za oczywiście bezzasadną.

Przede wszystkim jako niezasadny należało uznać zarzut wskazujący na konieczność zawieszenia postępowania w przedmiocie zadośćuczynienia z uwagi na zamiar skorzystania przez wnioskodawcę z dalszych środków prawnych co do wyroku skazującego wydanego przez Sąd Rejonowy w Szczytnie w sprawie II K 434/10. Sprawa ta została prawomocnie zakończona, zamiar złożenia wniosku o wznowienie czy kasację nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o zadośćuczynienie. Podstawowym warunkiem orzekania na podstawie art. 552 § 1 k.p.k. jest bowiem prawomocne uniewinnienie bądź skazanie na łagodniejszą karę w wyniku wznowienia postępowania w sprawie, w której wcześniej wnioskodawca był skazany.

Przechodząc do kwestii wysokości zadośćuczynienia w ocenie skarżącego nieadekwatnie niskiego do krzywd i dolegliwości przede wszystkim moralnych, stwierdzić wypada, że ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd Okręgowy mieści się w granicach swobodnego sędziowskiego uznania, a poczynione w oparciu o nią ustalenia co do faktów związanych z okolicznościami mającymi wpływ na wysokość zadośćuczynienia zasługują w pełni na podzielenie.

Roszczenie zadośćuczynienia za krzywdy ma charakter cywilnoprawny, uzasadnione jest zatem posiłkowanie się przy ustaleniu jego wysokości regułami wypracowanymi na gruncie prawa cywilnego (art. 445§1 kc). Prawidłowe ustalenie „odpowiedniej” sumy pieniężnej musi więc uwzględniać charakter i stopień cierpień psychicznych i fizycznych, ich intensywność, czas trwania, następstwa dla zdrowia i życia osobistego.

Przy czym oceny tej należy dokonywać z uwzględnieniem indywidualnego charakteru danej sprawy.

Skuteczność zarzutu zaniżenia wysokości zadośćuczynienia uzależniona jest więc od wykazania oczywistego naruszenia powyższych kryteriów, czy to poprzez nieuwzględnienie w wystarczającym stopniu okoliczności istotnej dla określenia znamion krzywdy, czy też pominięcia w ogóle tych okoliczności (por. wyrok Sądu Najwyższego z 27.II.2004r. sygn.akt VKC 282/03 LEX nr 183777, wyrok Sądu Najwyższego z 15.II.2006r. sygn. IV KC 384/05 LEX nr 179734).

Kontrola zaskarżonego wyroku w kontekście materiału dowodowego sprawy nie prowadzi tymczasem do wniosku aby zasądzona kwota za wynikłą krzywdę nie czyniła zadość kryteriom określającym wysokość „odpowiedniego” zadośćuczynienia.

Jak wynika z treści uzasadnienia sąd miał na uwadze przykrości i przeżycia natury moralnej wynikające z konieczności poddania się rygorom związanymi z wykonaniem kary. Niemniej jednak nie sposób nie zauważyć, że stopień dolegliwości, z jakimi wiązało się wykonanie kary najłagodniejszego rodzaju przewidzianej w kodeksie karnym - zapłacenie grzywny, w dodatku w części wyegzekwowane przez komornika, był niewielki. Jako mocno przesadzone należy uznać argumenty skarżącego o „narażeniu na zniesławienie”, „naruszeniu praw publicznych, honorowych, praw osoby niepełnosprawnej, godności osobistej”, czy też „narażeniu na możliwość normalnego funkcjonowania, zarządzania i rozwijania przedsiębiorczości”. Skarżący w żaden sposób nie udowodnił by wspomniane wykonanie kary wiązało się dla wnioskodawcy chociażby z utratą zdolności utrzymania siebie (lub osób najbliższych) i zaspokajania swoich najistotniejszych potrzeb życiowych, względnie ewentualnym ostracyzmem środowiskowym czy jakimikolwiek nieprzychylnymi reakcjami osób trzecich.

Co więcej o niewielkim stopniu dolegliwości wykonania tej kary decyduje fakt, iż po wydaniu orzeczenia o wznowieniu postępowania i uchyleniu wyroków sądów I i II instancji zapłacona grzywna i koszty sądowe zostały F. W. zwrócone. Nie stwierdzono aby w wyniku powyższego wnioskodawca poniósł jakąś szkodę materialną. Ostatecznie zaś wnioskodawca został ponownie skazany za zarzucany mu występki, a jedynie kara jest (nieco) łagodniejsza.

Dlatego też Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu I instancji, że zadośćuczynienie w symbolicznej kwocie 1 złotego, w opisanych powyżej okolicznościach sprawy, jest wystarczająco słusznym zadośćuczynieniem za jakiegokolwiek szkody niematerialne, które w wyniku tego poniósł lub mógłby ponieść wnioskodawca.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, nie dające podstaw do uwzględnienia apelacji na podstawie art. 437§1kpk zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na mocy § 14 ust.6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U z 2002 roku Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze orzeczono zgodnie z art. 554§2kpk.

(...)(...)